

Väentupa

Tukea | Turvaa | Toimintaa

Vuosikertomus 2022

Sisällysluettelo

Yleistä	3
Luottamuksen hakua uuden kynnyksellä	3
Päihdekuntoutuskoti Seukkala	4
Kievari	8
Ketorinne	9
Honkatupa	11
Mäkitupa	12
SER	14
Retrokeidas	16
Työllisyyspoliittinen Luotsi -projekti	17
Starttipaja työelämään -projekti	19
Kierto -hanke	20
Tukea, turvaa ja tekoja (TUOJA)- hanke	21
Kiinteistönhuolto ja remontointi	23
Tapojoki	25

Yleistä

Luottamuksen hakua uuden kynnyksellä

2022 jää vuodeksi, jolloin sosiaali- ja terveysalalla koko Suomessa laskeuduttiin, liuttiin tai aktiivisesti pyrittiin uuteen tapaan toimia ja hoitaa alan asioita. Tämä ei jäänyt huomaamatta myöskään Väentuvan toimintaympäristössä. Väentupa katsoi ja katsoo kuitenkin luottavaisesti eteenpäin ja on omassa toiminnassaan aktiivisesti valmistautunut muutokseen, joka tuo mukanaan myös siirtymävaiheen kaltaisen jakson.

Asiakkaat ja asukkaat ovat luottaneet, kun ovat tulleet ja ohjautuneet Väentuvan erilaisten toimintojen ja tuen piiriin.

Työntekijät ovat tehneet vahvaa, usein vaativaa perustyötä rohkealla asenteella. Työntekoa nyt ja tulevaisuudessa tarkasteltiin perusteellisesti syksyllä yhdistyksen strategian valmistelutyössä koko henkilöstön voimin.

Yhteistyö- ja tilaajatahot ovat myös osoittaneet luottamusta Väentupaan. Tämä luottamus on ilmennyt asiakkaiden ohjautumisena ja erilaisten sopimusten jatkumisena.

Tämä kaikki ei ole syntynyt itsestään. Se on vaatinut työtä ja paneutumista asioihin uudestaan ja uudestaan vuoden aikana. Jokainen ottakoon kiitoksesta osansa.

Luottamuksen polttopiste on kuitenkin se, että Väentuvan tehtäväksi anto on aikanaan tullut Isältä Taivaassa. Hänen puoleltaan sopimus on voimassa, luotetaan siihen. Meidän osamme ja tehtävämme on pyrkiä olemaan Hänen luottamuksensa arvoisia Väentupaa rakentaessamme. On tehtävämme sitten mikä osa kokonaisuudesta tahansa.

Kari Lahti

Hallituksen puheenjohtaja

Päihdekuntoutuskoti Seukkala

Päihdekuntoutuskoti Seukkala on päihde-, mielenterveys- ja kaksoisdiagnoosiasiakkaille tarkoitettu kuntoutusta sekä asumispalveluja tarjoava yksikkö Laukaan Valkolassa. Seukkalan toiminta ja kuntoutusohjelma perustuvat kristillisiin arvoihin, kristillisen päihdetyön kuntouttavaan työskentelytapaan ja yhteisökuntoutuksen periaatteisiin. Jokaisella asiakkaalla on omaohjaaja, jonka kanssa hän käy henkilökohtaisia keskusteluja säännöllisesti koko kuntoutusjakson ajan. Omaohjaajatyöskentelyssä käsitellään riippuvuutta ja toipumiseen sekä elämänhallintaan liittyviä asioita henkilökohtaisella tasolla yhdessä laaditun kuntoutussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi edellä mainittuja teemoja työstitään ohjatuissa keskusteluryhmissä, joissa myös vertaistuellinen näkökulma on vahvasti läsnä. Green Care-toiminta ja muu yhteinen toiminnallisuus sekä vastuutiimit ovat tärkeitä osa-alueita yhteisökuntoutuksessa.

Seukkalan nimi muuttui Hoitokoti Seukkalasta Päihdekuntoutuskoti Seukkalaksi vuoden 2022 alussa. Nimen muutosta pohdittiin Seukkalan yhteisössä ja koko Väentuvan tasolla. Hoitokoti-alkuinen nimi koettiin vanhahtavaksi ja sen tilalle haluttiin löytää nykyistä toimintaa paremmin kuvaava termi. Nimiehdotuksia otettiin vastaan Seukkalan väen lisäksi koko Väentuvan porukalta. Nimi valittiin Seukkalan yhteisöpalaverissa äänestämällä. Lähes yksimielisen äänestystuloksen perusteella uudeksi nimeksi sovittiin Päihdekuntoutuskoti Seukkala.

Asiakaspaikkojen täyttöaste oli hyvä lähes koko vuoden 2022 ajan. Ajanjaksot, jolloin täyttöaste oli 1–3 paikkaa matalampi, ajoittuivat sellaiseen aikaan, jolloin Seukkalan ohjaajista oli osa sairauslomalla tai siirtymässä toisiin tehtäviin. Asiakaspaikkoja ei sinä aikana suunnitellusti otettu täyteen, koska haluttiin säilyttää asiakkaiden ja henkilöstön suhteellinen määrä tasapainossa, että voitiin taata asiakkaille laadukas kohtaaminen ja kuntoutuksellinen työskentely.

Asiakkailta saatujen kirjallisten ja suullisten palautteiden perusteella asiakkaat olivat kokeneet kuntoutusjaksot tarpeellisina. He kertoivat kokeneensa, että heidät oli kohdattu hyvin, heitä oli kuunneltu ja ymmärretty ja he olivat saaneet vaikuttaa sekä kantaa vastuuta yhteisössä. Omaohjaajatyöskentelyn ja ryhmien sisällöt oli koettu mielekkäänä ja toipumista tukevana. Green Care-toiminta ja vastuutiimit oli koettu voimavarana sekä tärkeänä osana kuntoutusta. Vertaistuen osuus yhteisössä koettiin myös erittäin tärkeänä.

Vuodelle 2022 asetettujen tavoitteiden tarkastelua

Kuntoutusohjelmaan kuuluvan keskusteluryhmän sisältöjä tarkasteltiin, arvioitiin ja kehitettiin aktiivisesti. Ryhmänohjaajat työskentelivät työparina tavoitteen mukaisesti. He muokkasivat ja päivittivät aikaisemmin käytössä ollutta materiaalia sekä etsivät uutta tietoa ja kehittivät uutta käyttöön otettavaa materiaalia. Keskustelua tarpeellisista teemoista käytiin myös ryhmäläisten kanssa.

Green Care- ja vastuutiimien toiminta jatkuivat kiinteänä osana yhteisökuntoutusta. Voidaan todeta niiden vakiintuneen omalle paikalleen. Asiakkaat ja ohjaajat kokevat molemmat osa-alueet erittäin tärkeinä.

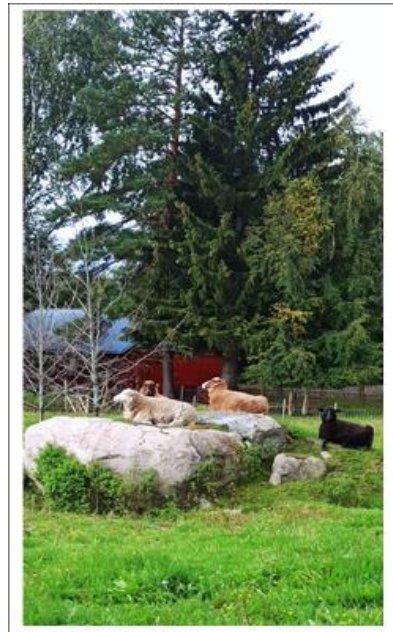
Seukkalassa oli vuoden aikana neljä henkilöä kuntouttavassa työtoiminnassa. Kuntouttavan työtoiminnan osa-alueita olivat vuoden 2022 aikana keittiö-, siisteys-, kiinteistö- ja eläintenhoitotyöt sekä autonkuljettajan työtehtävät. Kuntouttavan työtoiminnan esittely ja tarjoaminen lähettävälle tahoille toteutui keskeisimmin asiakkaiden verkostopalaverien yhteydessä.

Ohjaajien suunnitellut ammattitutkintokoulutukset toteutuivat vuoden aikana. Kaikki ohjaajat suorittivat suunnitellusti LOVE-lääkehoidon täydennyskoulutuksen.

Yhteistyö kuukausittain Seukkalassa käyvän sairaanhoitajan kanssa hioutui ja löysi oman tärkeän paikkansa osana lääkehoidon toteuttamista ja sen käytäntöjen kehittämistä sekä seurantaa.

Vuoden 2022 aikana Seukkalassa pidettiin hengellisiä iltahetkiä säännöllisesti kerran viikossa. Niissä kokoonnuttiin osittain oman väen kesken ja välillä iltahetkeä pitivät ”vierailevat tähdet”. Vuoden loppupuolella päädyimme yhteisen pohdinnan kautta suunnittelemaan eri seurakuntien tilaisuuksissa käymisen vahvistamista säännöllisemmäksi mahdollisuudeksi osana Seukkalan viikko-ohjelmaa. Suunnitelman toteuttamista aloitettiin jo marras-joulukuussa 2022. Asian kehittäminen laitettiin tavoitteeksi vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan.

Seukkalan nimi muutettiin suunnitelman mukaisesti Hoitokoti Seukkalasta toimintaa paremmin kuvaavaksi Päihdekuntoutuskoti Seukkalaksi.

HOITOPÄIVÄTILASTO 2022

Päihdekuntoutuskoti
Seukkala

<u>Paikkakunta</u>	<u>Asiakasmäärä</u>	<u>Hoitopäivät</u>
Hankasalmi	4	300
Jyväskylä	23	714
Jämsä	2	316
Karstula	2	119
Keuruu	1	44
Kannonkoski	1	20
Kirkkonummi	1	6
Kuhmoinen	1	31
Kurikka	1	106
Kyyjärvi	1	24
Laukaa	8	169
Mikkeli	1	30
Petäjävesi	2	83
Saarijärvi	4	236
Seinäjoki	2	209
Varkaus	1	8
Äänekoski	8	134
YHTEENSÄ:	63	2549

Kievari

Kievari on päihteetön tukiasumisyksikkö noin kahden kilometrin päässä Laukaan kirkonkylän keskustasta. Kievari tarjoaa yhteisöllistä, tuettua asumispalvelua päihteettömyyteen sitoutuneille mielenterveys- ja päihdekuntoutujille sekä muille asumisen tukea tarvitseville. Kievarilla on 19 asuntoa ja tarjolla on myös nopean aikataulun kriisimajoitusta akuuttiin asunnontarpeeseen. Kievarilla kuntoutujien arkea tuetaan kokonaisvaltaisesti voimavarat ja tarpeet huomioiden. Yhteisöllisyys ja vertaistuki ovat kievarin toiminnan ydintä. Vuonna 2022 Kievarin käyttöaste oli 75 %, kriisipaikkalaisia oli 6kpl.

Vuoden 2022 tavoitteiden toteutuminen:

- Päiväkeskustoiminta on aktiivista sekä päiväsaikaan, että ilta- ja viikonloppuaikoina.
- Asiakkaat viettävät aikaa yhdessä päiväkeskuksella paljon
- Ryhmiin ja esimerkiksi kuntosalitoimintaan osallistuminen on ollut runsasta
- Työntekijöiden viikkotöiden runko on saatu melko selkeäksi ja myös Kievarilla toimivien kuntoutujien työt hoituvat sujuvasti tehdyn viikkorungon mukaisesti

Ketorinne

Ketorinne on vahvasti tuetun asumisen yhteisö. Asunnot ovat tarkoitettu pääasiassa päihde- ja mielenterveyskuntoutujille sekä muille asumisen tukea tarvitseville. Ketorinteellä asiakkaalta edellytetään sitoutumista päihteettömyyteen ja toivotaan yhteisöllistä asennetta.

Ketorinteellä asiakkaille tarjotaan apua ja ohjausta päihteettömyyteen, lääkehoidon toteuttamiseen, terveyden edistämiseen, virasto- ja kauppa-asioihin, hygienian hoitoon sekä muihin elämisen perustaitoihin.

Yhteisöllisyyttä, vertaistukea ja vuorokausirytmia tukevat yhteiset aamukokoukset, ruokailut ja ryhmätoiminnot, joiden suunnittelussa asiakkaat saavat olla osallisina.

Asiakkaille on tarjolla päivittäin aamupala ja arkisin myös lounas ja päiväkahvit.

Henkilökunta on paikalla arkisin klo 8–20. Viikonloppuisin Ketorinteellä käy kiertävä päivystäjä valmistamassa aamiaisen ja huolehtimassa lääkehoidon toteutuksen. Puhelinpäivystys toimii 24/7.

Ketorinteeltä löytyy myös kriisiasunto. Kriisiasunto on täysin kalustettu ja heti valmiina asumista varten, joten asuminen järjestyy nopeasti. Kriisiasumisen aikana asiakas saa tukea, turvaa ja apua kriisitilanteen selvittämiseen. Kriisipaikkalaisia oli vuoden aikana 11 kpl.

Vuonna 2022 on työntekijä vaihtunut Ketorinteellä.

Vuoden 2022 tavoitteiden toteutuminen:

- Ketorinteen asiakas määrä on kasvanut vuoden 2022 aikana.
- Käyttöaste vuonna 2022 oli 78 %.
- Ketorinteestä on kuvattu video markkinointia varten Väentuvan uusille kotisivuille.
- Keittiö on työllistänyt hyvin kuntouttavan työtoiminnan osallistujia, ja tämän myötä keittiön toiminta on parantunut huomattavasti.
- Hope-ryhmä on tuonut säännöllisesti arki-iltoihin toimintaa.
- Asiakkaille on mahdollistettu vuoden aikana useita toimintahetkiä ja retkiä mm: käynti Tarhalehdon eläinpihalla ja asumisyksiköiden reissu Tapojoelle.
- Myös asumisyksiköiden yhteisiä toimintahetkiä on järjestetty mm. biljarditurnauksia ja yhteinen jouluruokailu.
- Mäkituvan asiakkailta on ollut mahdollisuus osallistua päihteettömänä Ketorinteellä tarjottavalle aamupalalle ja lounaalle.

Honkatupa

Honkatupa on kevyen tuen asumisyksikkö, jossa toteutetaan itsenäistä asumista, ilman paikalla jatkuvasti olevaa henkilökuntaa. Henkilökunta on paikalla 2 kertaa viikossa ja aina tarvittaessa. Puhelinpäivystys toimii 24/7. Viikonloppuisin Honkatuvalla käy kiertävä viikonlopputyöntekijä.

Honkatuvalla on 5 erikokoista asuntoa, toimisto, päiväkeskus ja saunatilat. Asumisyksikkö sijaitsee maaseudun rauhassa, kuitenkin lähellä Laukaan palveluja. 2 asuntoa oli AirBnb:n kautta vuokrattavana ja yöpymisiä on tullut kohtalaisesti.

Honkatuvalla asiakkaille oli tarjolla kauppa-, virasto- ja keskusteluapua sekä avustettiin sähköisen asiointin erilaisissa tarpeissa. Asiakkaille laadittiin henkilökohtainen tukisopimus, joka määritteli tuen tarpeen ja määrän. Asiakkailta oli myös mahdollisuus osallistua Väentupa ry:n muiden toimintaan ja erilaisiin ryhmätoimintoihin. Näitä olivat esim. yhteiset viriketoiminnot ja retket asiakkaiden toiveiden mukaan. Asuntojen käyttöaste oli vuoden aikana 75 %.

Mäkitupa

Laukaan keskustan tuntumassa, palvelujen lähellä sijaitsee Mäkituvan tukiasumisyksikkö. Yksikössä on 20 asuntoa, joista yksi toimii kriisiasuntona. Lisäksi talossa on yhteiset sosiaalityöt, sauna, toimisto, pyykinpesutilat sekä kokoontumistila.

Mäkitupa tarjoaa yhteisöllistä ja tuettua vuokrasuhteeseen perustuvaa asumista ihmisille, joilla päihteet ovat osa elämää eikä päihteettömyys ole ensisijainen tavoite. Asuminen Mäkituvalla perustuu vuokrasuhteeseen. Yhdessä sovittujen sääntöjen noudattaminen ja niihin sitoutuminen luovat turvallisuutta ja mahdollistavat häiriöttömän asumisen. Mäkituvan asiakkaat tarvitsevat kodin, jonka pystyvät pitämään ja paikan, josta saa apua tarvittaessa. Asiakkaat saavat tukea arjen asioiden hoitamisessa, kela-asioissa ja talousasioissa

Vuoden 2022 aikana Mäkituvalla oli kriisipaikkalaisia 3.

- Mäkituvalla on pidetty pihatalkoita sekä grillattu takapihan grillauspaikalla
- Vuokranmaksu on hoitunut hyvin eikä vuokravelkaa ole päässyt kertymään
- Asiakkaiden on mahdollisuus käydä Ketorinteellä aamupalalla ja lounaalla päivittäin ollessaan päihteettömiä
- Asiakkaille on tarjottu mahdollisuutta uintiin Peurungan kylpylässä

Asumisyksiköiden käyttöasteet 2022:

KÄYTTÖASTE 2022

2022	KIEVARI	KETORINNE	HONKATUPA	MÄKITUPA	ASUMIS- YKSIKÖIDEN KÄYTTÖASTE
TAMMI	16 (84,2)	9 (81,8)	4 (100)	13 (65)	77,7
HELMI	17 (89,5)	9 (81,8)	4 (100)	14 (70)	81,4
MAALIS	15 (78,9)	9 (81,8)	4 (100)	14 (70)	77,7
HUHTI	14 (73,6)	9 (81,8)	4 (100)	14 (70)	75,9
TOUKO	14 (73,6)	9 (81,8)	3 (75)	14 (70)	74,1
KESÄ	14 (73,6)	8 (72,7)	2 (50)	14 (70)	70,4
HEINÄ	14 (73,6)	8 (72,7)	2 (50)	14 (70)	70,4
ELO	14 (73,6)	8 (72,7)	2 (50)	14 (70)	70,4
SYYS	13 (68,4)	8 (72,7)	2 (50)	15 (75)	70,4
LOKA	15 (78,9)	9 (75)	2 (50)	14 (70)	74,1
MARRAS	17 (89,5)	9 (75)	4 (100)	14 (70)	81,5
JOULU	18 (94,7)	9 (75)	3 (75)	14 (70)	81,5
v. 2022	79,4 %	78,8 %	75 %	70 %	75,46 %

SER

SER toiminta

Väentupa ry on toiminut sähkö- ja elektroniikkaromun (SER) vastaanottopisteenä vuodesta 2000 lähtien. Katajamäentiellä on toimittu vuodesta 2005 alkaen.

Vastaanotto

Väentupa ottaa vastaan sähkö- ja elektroniikkaromua Katajamäentie 6:ssa. Yksityiset henkilöt voivat tuoda yksityistalouksien sähkö- ja elektroniikkaromua veloitusetta. Vastaanotossa arvioimme tavaran soveltuvuuden uudelleenkäyttöön. Mikäli tavara täyttää ehdot, tavara korjataan, testataan ja myydään. Uudelleenkäyttöön soveltumaton tavara lähetetään purettavaksi tuottajayhteisöjen osoittamiin paikkoihin. Toiminnalla on voimassaoleva ympäristölupa ja Tukesin lupa sähkölaitekorjaamon ylläpitämiseksi. Sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanotossa ja uudelleenkäytössä yhteistyökumppaneina toimivat Elker Oy, Serty ry ja ERP Finland.

Työllistää

SER-laitteiden testaus ja vastaanotto on helppoa. Työ on vaihtelevaa ja helposti opittavaa eikä vaadi aikaisempaa kokemusta. Työn määrää ja vaativuutta pystytään säätämään tekijän työkyvyn mukaan.

Toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa paluu työelämään. Työtoiminta pyritään aloittamaan kuntouttavalla työtoiminnalla, työharjoittelulla tai työkokeilulla, jonka jälkeen on mahdollisuus hakea palkkatukityöhön.

SER:llä oli työllistettynä vuonna 2022 yksi kokoaikainen henkilö sekä palkkatuella 9 henkilöä. Työkokeilussa oli 8 henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa 7 henkilöä. Sosiaalihuoltolain mukaisessa kuntouttavassa työtoiminnassa 4 henkilöä.

Vanerin myynti

SER-purkutoiminnan lisänä vuonna 2008 aloitettiin II-laadun vanerin myynti ja leikkauspalvelu. Leikkauspalvelua ja vanerin työstöä varten on palkattu henkilö, joka mahdollistaa harjoittelupaikat myös puuntyöstö tehtäviin.

ATK-huoltotoiminta työllisti vetäjän, palkkatuella työllistetyn ja työharjoittelussa olevan henkilön. Ohessa toimii myös kodinkonekorjaamo, jossa sähkömies korjaa pesukoneita ja mikroja ym. kodinkoneita. Ukrainalaisista löytyi sopivia henkilöitä sähkölaitetestaukseen.

Polkupyöräkorjaamo aloitti Rokkahallilla 2014. Toiminta työllisti vetäjän lisäksi työkokeilijan.

Kuljetustehtävissä oli yksi palkkatuettu työntekijä ja kaksi työkokeilijaa.

Vuoden 2022 aikana tapahtunutta

- Ukrainalaisia alkoi tulla työkokeiluun.
- Vaneria myytiin hyvin. Tosin hankintahinta nousi koko vuoden ajan.
- Mustankorkean kanssa yhteistyö toimi hyvin ja lisäsi asiakkaiden määrää.
- Työntekijäporukan runko ja toiminnot pysyivät samana.

Retrokeidas

Kierrätysmyymälä Retrokeidas on toiminut jo kolmatta vuotta suuremmissa tiloissa osoitteessa Saravedentie 1. Tilat on todettu toimiviksi, ja asiakasmäärät ovat kasvaneet. Retrokeidaalla asioi keskimäärin 60–80 maksavaa asiakasta päivittäin, ja se on tullut hyvin tunnetuksi myös kuntaan saapuneille ukrainalaisille. Kierrätysmyymälän ohessa toimiva hävikkiruoanjakelu on osaltaan lisännyt asiakasvirtaa. Kesällä saatiin myymälän julkisivuun mainos kierrätyksestä, jolloin asiakkaiden lisäksi lahjoituksiakin alkoi saapua aiempaa suurempia määriä.

Retrokeidas panosti viikoittain mainostamiseen muun muassa sosiaalisen median kautta. Erilaisista kampanjoista ja tarjouksista tiedotettiin. Kierrätysmyymälässä seurattiin tarkoin kalenterivuoden pyhiä, juhlia ja tapahtumia, joiden mukaisesti myymälä somistettiin ja laitettiin esille myytäviä tuotteita. Esimerkiksi pandemian hellitettyä olimme mukana Asunnottomien yössä. Vuodenajat vaikuttivat myös kulloinkin myytäväksi laitettaviin tuotteisiin.

Myymälä tarjosi lisäpalveluina asiakastietokoneen, pyykkikoneen ja kuivurin käyttömahdollisuudet sekä pienimuotoista kahviotoimintaa.

Työntekijöitä oli viime vuoden aikana seuraavasti: kuntouttavassa työtoiminnassa 12 henkilöä, työkokeilussa 2, oppisopimuksella 1, palkkatuella 2, osa-aikaisesti palkattuja 2, avotyötoiminnassa 3 ja yksi henkilö Starttipaja työelämään -hankkeessa. Työhöntuloperehdytys oli aktiivista. Retrokeidaalla viihdyttiin hyvin! Asiakaspalaute oli hyvää, ja se koski myymälän siisteyttä, järjestystä, ilmaston laadua, helppokulkuisuutta ja asiantuntevaa asiakaspalvelua.

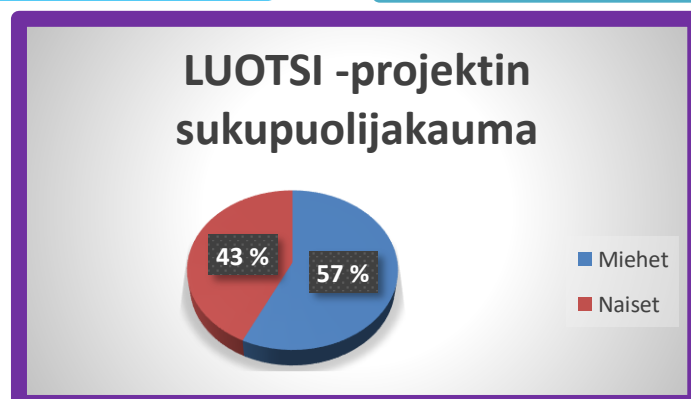
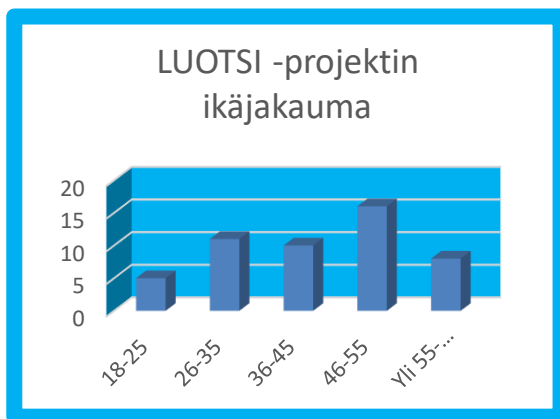
Työllisyyspoliittinen LUOTSI -projekti

Hankkeessa työllistettiin vuonna 2022 palkkatuki-, työkokeilu- ja oppisopimusopiskelijoita. Hanke tarjosi myös yksilö-, etä-, työ- ja ryhmävalmennusta. Oppisopimuskoulutuksen lisäksi järjestettiin lupa- ja korttikoulutuksia, terveystarkastuksia, yrittäjyystietoutta ja verkkokursseja. Hankehenkilöstö laati PAIKKO-osaamistodistuksia, ohjasivat valmentautujia sähköiseen työnhakuun, asioiden hoitamiseen, opiskeluun ja kokouksiin osallistumiseen (ZOOM ja TEAMS).

Valmentautajat ja oppisopimusopiskelijat saivat myös tietoa ja tukea hankkeen ohjausryhmältä ja verkostolta, johon kuuluivat projektin rahoittaneen Keski-Suomen TE-toimiston edustuksen lisäksi yli parikymmentä keskisuomalaista toimijaa, viranomaisia, työllisyyden kuntakokeilun kuntia ja valtakunnallisia toimijoita kuten esimerkiksi Sininauhaliitto, VAHA-toiminta ja työpajayhdistys.

LUOTSI-projekti osallistui lukuisiin työllisyystapahtumiin ja toteutti tulityökorttikoulutuksen, työturvallisuuskorttikoulutuksen, kaksi hygieniapassikoulutusta, EA1-kurssin, hätäensiapukurssin, kaksi työpaikkaohjaajakoulutusta, PAIKKO-osaamistodistuskoulutus, PARty-koulutus sähköisestä dokumentoinnista sekä työntekijän oikeudet ja velvollisuudet-infotilaisuus.

Taulukoista ovat luettavissa ikä- ja sukupuolijakaumat sekä asiakasmäärät kuukausittain.

Vuoden 2022 aikana projektin toimenpiteissä oli keskimäärin parikymmentä valmennettavaa kuukausittain ja yhteensä 60 henkilöä. Heistä 7 oli oppisopimusopiskelijoita, joista kolme valmistui ammattiin. Avoimille työmarkkinoille työllistyi kymmenen henkilöä. Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa ja tuki erinomaisesti projektin työtä.

Alkuvuosi oli hieman hiljaisempi, mutta sen jälkeen vauhti kiihtyi, ja projektille asetetut päätavoitteet ylitettiin hienosti. Valmentautujien antama palaute oli hankkeen viimeisenä toimintavuotena positiivista, ja he toivoivat työllisyyden kehittämistoiminnan jatkuvan Väentuvalla.

Kuvassa Satu-Marja Hassi ja Tuomo Mäkeläinen kertomassa LUOTSI-projektista.

Kolmivuotinen LUOTSI-projekti tuotti paljon hyvää työllisyyden kentällä sekä paikallisesti että alueellisesti. Projekti päättyi 31.12.2022. Projektin henkilöstö kiittää lämpimästi hanketta rahoittanutta Keski-Suomen TE-toimistoa, Väentupa ry:stä, ohjausryhmää, kaikkia yhteistyökumppaneita heitä suuren lukumäärän vuoksi erikseen mainitsematta ja ennen kaikkea projektissa mukana olleita aktiivisia ja ainutlaatuisia henkilöitä. **Kiitos!**

Starttipaja työelämään -projekti

Väentupa ry:n Starttipaja työelämään -projekti jatkuu nyt jo kuudetta vuotta. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat nuoret, joille tarjoamme monipuolisia työtehtäviä ja mielenkiintoista toimintaa Väentupa ry:n ATK-pajalla, polkupyöräkorjaamolla, puuosastolla, myymälässä, sähköelektroniikan purku- ja testausosastolla, neljässä tuetussa asumisyksikössä, päiväkeskuksessa ja päihdekuntoutuskodissa.

Vuonna 2022 projektissa työskenteli 2 ohjaajaa, joista toinen valmensi nuoria ATK-pajassa SER-Väentuvalla ja toinen myymälä Retrokeitaalla. Ohjaajat osallistuivat vuoden aikana useisiin ammattitaitoa vahvistaviin koulutuksiin. Nuoria projektissa oli mukana vuoden aikana **17**, joista miehiä **15** ja naisia **2**. Kasvua nuorten määrässä oli edellisvuoteen verrattuna n. 30 %.

Olemme jatkaneet panostamista nuorten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, tarjoamalla nuorille kahdesti viikossa mahdollisuuden ohjattuun kuntosalin työajalla. Lisäksi nuoret saavat halutessaan jakson ajaksi käyttöönsä aktiivisuusrannekkeet ja voivat osallistua Väentupa ry:n viikoittaiseen sählyvuoroon. Meillä on käytössä työterveyslaitoksen kehittämä Kykyviisari, jolla kartoitamme nuorten työ- ja toimintakykyä jakson alussa ja jakson lopussa.

Projektia rahoittaa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 75 % ja Väentupa ry:n omarahoitusosuus on 25 %.

Kiertotaloutta kyliin, Kierto -hanke

Kierto-Hanke aloitti toimintansa 1.4.2022. Hanke toimii ajalla 1.4.2022-31.3.2023. Hankkeessa kehitettiin malli Laukaan sivukylille vietävän hävikkiruoan jakamiseen sekä kestävän kehityksen tietoisuuden lisäämisestä. Mallin avulla tarjottiin vapaaehtoistyötä kylien asukkaille ja mahdollistettiin hävikkiruoan saaminen heikossa asemassa oleville. Hankkeeseen pystyi osallistumaan myös ruokalahjoittajan roolissa. Yhteisöllisyys ja sosiaalinen osallisuus lisääntyivät vapaaehtoistyön myötä.

Hanke jakoi tietoutta kiertotaloudesta yhdeksälle Laukaan sivukylälle. Valkolaan, Leppävedelle, Vihtavuoreen, Kuhaniemeen, Tarvaalaan, Äijälään, Kuusaaseen, Lievestuoreelle sekä Vehniälle.

Hankkeessa toimi yksi hanketyöntekijä 100% työpanoksella sekä talkootyöntekijä. Lisäksi hankkeessa toimi joukko vapaaehtoisia, joiden kanssa yhdessä kehitettiin malli, joka jää toimimaan Laukaaseen kylien vapaaehtoisten voimin. Kylissä saatiin aktivoitua tyhjillään olleita kylätaloja ruokahävikkitapahtumien järjestämiseen. Myös Laukaan seurakunnan tiloja saatiin hankkeen hyötykäyttöön pop up -tapahtumien pitopaikkoina. Kylien kylätoimikuntien puheenjohtajien ja diakonien kanssa yhdessä saimme luotua hiljentyneille kylille yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa ja yhteishyödyllistä tietoutta kiertotaloudesta. Tehdyn palautekyselyn perusteella suurin osa kyläläisistä toivoi hankkeen jatkuvan.

Kiertotaloutta kyliin, Kierto- hanke on saanut maaseuturahaston tukea Leader Jyväsräheltä.

Tukea, turvaa ja tekoja (TUOJA)- hanke

TUOJA- hanke on ollut käynnissä koko vuoden 2022 ajan. TUOJA- hankkeen tavoitteena on kehittää koordinoitun hävikkiruokajaon malli sekä valmentavan asumisen malli Laukaaseen. Hankkeessa toimii hankepääällikkö sekä hanketyöntekijä, molemmat 100 % työpanoksella. Hankkeen rahoitus muodostuu ESR- ja valtion rahoituksesta, kuntien rahoituksesta (Laukaan kunta), muusta julkisesta rahoituksesta (Laukaan seurakunta) sekä yksityisestä rahoituksesta (Väentupa ry).

Hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti. TUOJA- hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut vuoden 2022 aikana kaksi kertaa: 22.2.2022 ja 7.9.2022. Ohjausryhmän osallistuminen on ollut aktiivista ja kehittämismyönteistä hankkeen edetessä. Ohjausryhmän palaute hankkeesta on ollut erittäin myönteistä ja hanke nähdään hyvin tarpeellisena Laukaassa. Ohjausryhmä, muut verkostot sekä asiakkaat ovat tuoneet esille tarpeita samankaltaiselle toiminnalle myös Laukaan sivukylillä. Näihin tarpeisiin Väentupa on vuoden 2022 aikana vastannut uuden kehittämishankkeen muodossa (Kiertotaloutta kyliin, Kierto- hanke), joka aloitti toimintansa 1.4.2022.

Tavoite 1, koordinoitu hävikkiruokajaon malli:

Verkostotyö on jatkunut aktiivisena hävikkiruokaa lahjoittavien kauppojen ja muiden toimijoiden kanssa hankkeen tavoitteiden täyttämiseksi. Hankkeen hävikkiruokan koordinoitu malli Laukaassa on kasvanut ja laajentunut merkittävästi uusien ruokalahjoittajien myötä. Mukaan toimintaan on lähtenyt paikallisia kauppiaita sekä ruokapalvelukeskus. Ruokapassin käyttöönotosta on päätetty hankkeen ohjausryhmässä helmikuussa ja ruokapassi on otettu käyttöön kesäkuun alussa.

TUOJA- hankkeen toiminnan yksi kenties merkittävin tavoite saavutettiin syksyllä 2022, kun yli sektorirajojen tapahtuva yhdistyksen ja kunnan välinen yhteistyö on tiivistynyt uuden yhteistyön mallin myötä. Hanke on aloittanut yhteistyön Laukaan ruokapalvelukeskuksen kanssa, joka toimii hävikkiruokan lahjoittajana. Kunnan ja järjestön välisestä yhteistyöstä hävikkiruokatoiminnassa voit katsoa lisää täältä: <https://youtu.be/vNFZqLQFg2o>

Parhaat leivät valmistuvat tummentuneista banaaneista!

BANAANILETUT

- 1 banaani
- 2 kananmunaa
- 35 tl leivinjauhetta

Muussaa banaani haarukalla. Vatkaa banaanin joukkoon munat ja leivinjauhe. Paista lettupannulla kuusi lettua voissa. Tarjoa rahkan ja mustikoiden kera.

Lähde: Yle
<https://www.yle.fi/recipe/banaaniletut/>

*Euroopan Sosiaalirahaston osarahoitama.

Tavoite 2, valmentavan asumisen malli:

Valmentavan asumisen mallissa on toteutettu hyvinvointia tukevaa virkistystoimintaa sekä yksilö- ja ryhmävalmennuksia. Hyvinvointia tukevissa ryhmissä toteutuu sosiaalinen kuntoutus ja vertaistuki. Ryhmässä osallistujat hyötyvät vertaistuesta sairautensa tai elämäntilanteen vuoksi. Osa valmentavan asumisen mallin ryhmistä on myös vertaisohjattu. Vertaisohjaaja saa mahdollisuuksia osallisuuteen, kehittymiseen sekä häneen luotetaan.

Vaikuttavuus ja mittarit:

TUOJA- hankkeen kehittämistyö ja toiminnan arviointi on ollut aktiivista. Hankkeen osallistujamäärä on vuoden 2022 lopussa lähes tavoitetasolla, 100 osallistujaa. Ruoka-avun vaikuttavuus on nyt mitattavissa aikaisempaa paremmin myönnettyjen ruokapassien myötä. Ruokapasseja oli myönnetty vuoden 2022 loppuun mennessä yhteensä 243 kpl, jonka lisäksi ei aktiivisia passeja oli 73 kpl. Kasvua ruokapassien määrässä on ollut vuoden 2022 aikana ollut jopa 95 % (mitattu kolmen kuukauden välein, mittari: myönnettyjen ruokapassien määrä). Kävijämäärät ovat kasvaneet ruoka-avun hakijoiden keskuudessa yltäen yhä useammin 50–60 kävijään yksittäisessä jakotilaisuudessa. Ruoka-aputoiminnassa käy keskimäärin noin 100 henkilöä/viikko, jonka lisäksi verkostot ovat toimittaneet ruoka-apua ihmisten kotiin. Hävikkiruokaa lahjoitettiin keskimäärin noin 4500–5500 kg kuukaudessa.

Vapaaehtoistyö ja osallisuus:

Vapaaehtoisten määrä hankkeessa vuoden 2022 aikana on kasvanut merkittävästi toimintojen laajentuessa. Tämä on mahdollistanut yhä useammalle henkilölle tilaisuuden osallisuuteen - olla osana merkityksellistä kokonaisuutta ja tulla kuulluksi. Keväällä 2022 teetetyyn kyselyyn mukaan toiminta on ollut erittäin merkityksellistä niin vapaaehtoisille kuin avun saajillekin. TUOJA- hankkeen osallistujien ajatuksia vapaaehtoistoiminnasta ja sen merkityksestä voit katsoa täältä: <https://youtu.be/SqdNDK53C30>

Tällä hetkellä vapaaehtoisien osallisuus on suurta, mutta voisimmeko lisätä jollain tapaa ruokahakijoiden osallisuutta? Moni ruokahakija voisi saada merkityksellisyyttä saadessaan olla osallisena jollain tapaa toiminnoissa, eikä ainoastaan hakea ruokaa. Tällä hetkellä muutamia ruokahakijoita toimiikin vapaaehtoisena, mutta voisiko osallisuutta lisätä muillakin tavoilla? Hanke näkee myös avunsaajia osallistaville toiminnoille tarvetta mahdollisen uuden kehittämishankkeen puitteissa. Kyse on muun muassa kiertotalouden (hävikkiruoka), osallisuuden (vapaaehtoistoiminta) ja työllisyyden edistämisen (kuntouttava työtoiminta) yhdistämisestä. Tulevaisuudessa tarvitaan yli sektorirajojen ylittävää uudenlaista tapaa ajatella ja tehdä yhteistyötä, johon Väentupa haluaa olla vastaamassa.

Kiinteistönhuolto ja remontointi

Resurssit

Remontointi- ja korjaustöissä sekä ohjaustehtävissä työskenteli yksi vastaava palkkasuhteinen osa-aikainen työntekijä apunaan kaksi palkkatuetta työntekijää jaksotettuna alku- ja loppuvuoteen. Kiinteistöjen valvonta- ja huoltotehtävissä sekä ulkoalueiden hoidossa työskenteli yksi palkkatuettu henkilö kesään asti. Työkokeilussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa oli lyhyempiä jaksoja kaksi henkilöä.

Toimintatavat

Väentuvan yksiköt toteuttivat pienempiä ja vähemmän vaativia kiinteistökohtaisia korjaus- ja huoltotöitä omilla resursseillaan. Remonttiryhmä auttoi tarvittaessa.

Työkohteet

Toteutuneet huomattavimmat rakennus- ja korjaustyöt yksiköittäin.

SER-halli

Sähkökonekorjaamon vesikattovuodon korjaus.

Sadevesikourujen uusinta sisäpihan puolelle.

Kievari

Molempien öljysäiliöiden tarkastus. (Lämpöhuolto Valkama).

Postilaatikkotelineiden uusinta.

Sadevesikourujen uusinta rakennusten 8a ja 8b korkealle sivulle.

Yhden asunnon sisäseinien kunnostus ja maalaus.

Honkatupa

Kahden asunnon terassin ovien uusinta.

Asunnon 1. keittiön vesivahingon korjaus.

Öljysäiliön tarkastus. (Lämpöhuolto Valkama).

Kattopoistopuhaltimien huolto.

Mäkitupa

Kellarikerroksen vessan seinän kosteusvaurion tutkinta ja seuranta.

Seukkala

Sointulan sadevesikourujen kunnostus ja uusinta.

Tapojoki

Ulkokuistin uusiminen.

Tapojoki

Tapojoki on yhdistyksen lomakiinteistö Kolarin kunnassa, Äkäsjoen varressa Tapojoki risteyksessä, kahdeksan kilometriä Ruotsin rajasta Yllästunturille vievää vanhaa maantietä. Tapojoki on vanhaa maalaismaisemaa, rauhallista lapin luontoa, entinen pieni viljelystila. Talo on kaksikerroksinen sodan jälkeen hirrestä rakennettu rintamamiestalon mallinen talo.

Talo on kunnostettu omakotitalon tyyliin sisältäen normaalin keittiön, sähkösaunan, pesutilat ja majoitustiloja molemmissa kerroksissa. Tuvassa on takka, lämmitys toimii sähköllä. Toki joen rannassa on vanha pihasauna, jossa vähän huumorimielellä nauttii vanhan ajan kylpemisestä. Tapojoki soveltuu parhaiten perheiden ja pienryhmien käyttöön. Tosin patjoja on varattu linja-autolliselle väkeä. Alueella on rantakaava ja sille on kaavoitettu ostettavaksi rakennustontteja.

Paikka on upeaa lapin maisemaa, jokivarressa ja tunturimaisemassa on hyvät virkistysmahdollisuudet. Joesta voi saada tyypillisiä lapin kaloja, Taporova ja Kiuaskero ovat hienoja ulkoilumaastoja. Lähistöstä löytyvät myös Kuerlinkat, Pakasaivo ja Ylläkselle on matkaa n. 25 km.

Tapojoki on yhdistyksen omassa käytössä ja sitä vuokrataan myös sekä yksityisille että ryhmille yhdistyksen tavoitteiden mukaisesti. Tässä tapauksessa haluamme antaa perheille ja talon käyttäjille rentouttavan, virkistävän ja elämyksellisen mahdollisuuden kohtuulliseen hintaan. Vuokrausten määrä nousi viime vuodesta lähes 50 %

Vuoden 2022 tapahtumia:

Yksityinen ja perhekäyttö 16

Ryhmiä 3

Yhteensä 19

